

دستوالعمل ایمنی در آزمایشگاه های زیست شناسی دانشکده علوم پایه

دانشگاه حکیم سبزواری

- ۱- در محیط آزمایشگاه جدی باشید. از شوخی اجتناب کنید..
- ۲- خطرات موجود در آزمایشگاه را شناسایی نماییم و روش های مناسب مقابله با آنها را بیاموزیم.
- ۳- محل کپسول های آتش نشانی را شناسایی و روش استفاده از آنها را بیاموزیم.
- ۴- با علائم و هشدارهای ایمنی آشنا شویم.
- ۵- مسیرهای تردد در آزمایشگاه را خالی از اشیای مزاحم نگهداریم.
- ۶- شیلنگ های آب و گاز را هرگز بدون بست استفاده نکنیم.
- ۷- ورود حیوانات، حشرات را به آزمایشگاه کنترل کنید
- ۸- همواره عادت کنید با روپوش مخصوص وارد آزمایشگاه شوید، در آزمایشگاه دستکش دست کرده و ماسک بزنید. باید بدانیم که برای کار با برخی مواد خاص استفاده از تجهیزات ایمنی ویژه و اختصاصی لازمست. یعنی باید از دستکش و ماسک و سایر وسایل مخصوص برای کار با آن مواد استفاده کنیم و تجهیزات ایمنی معمولی کارآیی لازم را ندارند.
- ۹- از هرگونه خوردن و آشامیدن در محیط آزمایشگاه پرهیز کنید، عادت هایی هم چون جویدن ناخن و مالیدن قلم به دهان را قطعاً ترک کنید. محیط آزمایشگاه آلوده به مواد سمی و خطرناک است
- ۱۰- هیچگاه با دستکش چشم، بینی، سایر اعضای بدن را نخاراندید و لمس نکنید
- ۱۱- با دستکش از محل کار خارج نشوید
- ۱۲- در پایان کار، خود را ملزم بدانید وسایل و مواد را در جای خود قرارداده سطح میز کار خود را خوب تمیز کنید.
- ۱۳- همواره محیط آزمایشگاه را تمیز نگاه داشته،. وسایل اضافی را از توی دست و پا دور کنید.
- ۱۴- همواره از تماس دست ها با الکل متانول خوداری کنید. الکل متانول به سرعت از طریق پوست جذب می شود. بخارات الکل متانول سمی است در صورت تماس دست ها را با آب بشوئید.
- ۱۵- هرگز از وسایل معیوب و شکسته استفاده نکنیم. استفاده از این وسایل می تواند منجر به بروز خطرات جدی شود.
- ۱۶- قبل از کار با مواد شیمیایی، ابتدا با خواص آنها آشنا شده، خطرات آنها را شناسایی نموده و روش مقابله با این خطرات را فراگیریم.
- ۱۷- حتماً به هرگونه ظرف حاوی مواد و محلول ها برچسب مناسب را الصاق نماییم.
- ۱۸- همواره قبل از بازکردن درب ظروف مواد سمی، هود را روشن کنید.

- ۱۹- هرگز برای کشیدن مواد آزمایشگاهی توسط پپیت از دهان استفاده نکنید.
- ۲۰- هرگز دو ماده مختلف شیمیائی را قبل از آگاهی کامل از نتیجه واکنش با هم مخلوط نکنید
- ۲۱- هرگز ظروف حاوی مواد و محلول ها را بدون درپوش محکم نگهداری نکنیم تا ضمن جلوگیری از آلودگی هوای آزمایشگاه، از آلودگی نمونه ها با مواد خارجی جلوگیری شود.
- ۲۲ - همواره جهت ساختن محلول های شیمیائی از آب مقطر استفاده کنید.
- ۲۳ - برای تهیه محلول رقیق اسید ها همواره اسید را آهسته آهسته با احتیاط به آب اضافه کنیم. از ریختن آب در اسید جدا خود داری کنید.
- ۲۴- همواره الکل، اتر، استون و سایر مواد قابل اشتعال را از شعله دور و درمکان های مخصوص خود قرار دهید
- ۲۵ - همواره روی ظروف معرف ها بر چسب نصب کنید. بر روی بر چسب نام، فرمول، غلظت معرف را ثبت کنید
- ۲۶- همواره درب ظروف حاوی معرف ها را خوب ببندید.
- ۲۷- مواد مورد استفاده را فقط به میزان مصرف در روی میزها نگهداری و بقیه را در محل مناسب انبار نماییم
- ۲۸- هرگز مواد را جهت وزن کردن مستقیم در کفه ترازو نریزید
- ۲۹- هرگز ماده شیمیائی که اضافه آمده جهت صرفه جوئی به ظرف اصلی برنگردانید
- ۳۰- حتی الامکان در ساعات خلوت روز آزمایش نکنیم تا بتوانیم در صورت نیاز از کمک سایر افراد استفاده نماییم.
- ۳۱- هرگز آزمایش در حال اجرا را بدون مراقبت رها نکنیم. در صورت نیاز اجباری به ترک محل یا در مورد آزمایش های نیازمند به زمان طولانی، حتما توضیحاتی شامل نام آزمایش، نام آزمایشگر، تلفن تماس، مواد در حال واکنش و احتیاطات لازم را در محل آزمایش در دسترس قرار دهیم.
- ۳۲- هرگز درب دستگاه سانتریفیوژ ر ادر هنگام چرخش باز نکنید. هرگز با دست از سرعت دستگاه سانتریفیوژ نگاهید
- ۳۳- روی میزها را خالی از تجهیزات و مواد غیر لازم نگهداریم.
- ۳۴- وسایل روی میزها را بطور مناسب و بی خطر قرار دهیم
- ۳۵- هنگام شستشوی ظروف و وسایل شیشه ای، ابتدا شیر آب را باز نموده و منتظر یکنواخت شدن جریان آب و ثابت شدن فشار آن شوید و سپس وسایل مورد شستشو را در مسیر جریان آب قرار دهید تا از رها شدن وسایل از دست (در اثر فشار ناگهانی آب) و شکستن آنها جلوگیری شود.

۳۶- مواد و محلول های خطرناک و آلاینده محیط زیست را در فضلاب یا سطل زباله خالی نکنیم. این مواد و محلول ها باید جمع آوری و بطریق مقتضی دفع گردند

۳۷- در پایان کار، خود را ملزم بدانید وسایل و مواد را در جای خود قرارداده سطح میز کار خود را خوب تمیز کنید .